Çok Boyutlu Ya?am Kalitesi Ölçe?i- Kanser Versiyonu 2

RECOMMENDED CITATION

memjavad (2026). *Çok Boyutlu Ya?am Kalitesi Ölçe?i- Kanser Versiyonu 2*. Turkish Psychological Scales. Retrieved from https://tr-scales.arabpsychology.com/?p=19253

ARABPSYCHOLOGY.COM

Özet

Çok Boyutlu Ya?am Kalitesi Ölçe?i- Kanser Versiyonu 2 (ÇBYKÖ-KV2), kanser hastalar?n?n ya?am kalitesini de?erlendirmek amac?yla tasarlanm?? kapsaml? bir uyarlama ölçe?idir. Bu ölçek, hastalar?n fiziksel, psikolojik, sosyal ve manevi boyutlar dahil olmak üzere, ya?ad?klar? deneyimleri çok yönlü bir bak?? aç?s?yla ölçmeyi hedefler. Türkçeye adaptasyonu ve psikometrik özellikleri Rukiye P?nar taraf?ndan 2004 y?l?nda yay?mlanm??t?r.

Ölçe?in temel amac?, kanser tan?s? alan bireylerin tedavi süreçleri boyunca veya sonras?nda alg?lad?klar? genel iyilik halini ve ya?amdan memnuniyet düzeylerini belirlemektir. Bu sayede, klinik uygulamalarda ve ara?t?rmalarda hastalar?n ihtiyaçlar?na yönelik daha etkili müdahale stratejileri geli?tirilmesine olanak tan?r.

Anahtar Kelimeler

Ya?am Kalitesi, Kanser, Onkoloji Hem?ireli?i, Psikometri, Ölçek Uyarlama, Çok Boyutlu Ölçek

Yazarlar

Rukiye P?nar (Türkçe Uyarlama)

Amaç

Çok Boyutlu Ya?am Kalitesi Ölçe?i- Kanser Versiyonu 2 (ÇBYKÖ-KV2)'nin birincil amac?, kanser hastalar?n?n subjektif ya?am kalitesi alg?s?n? güvenilir ve geçerli bir ?ekilde ölçmektir. Ölçek, kanser deneyiminin getirdi?i zorluklar? ve ya?am kalitesi üzerindeki etkilerini dört ana boyutta (Fiziksel, Psikososyal, Sosyal/Ailevi ve Manevi) ele alarak, kapsaml? bir de?erlendirme sunar.

Bu uyarlama çal??mas?, P?nar (2004) taraf?ndan Türk kültürüne ve diline uygunlu?unu sa?lamak ve klinik çal??malarda kullan?labilirli?ini art?rmak amac?yla gerçekle?tirilmi?tir. Ölçek, özellikle onkoloji hem?ireli?i alan?nda, hastalar?n bak?m kalitesini de?erlendirmede ve bireyselle?tirilmi? bak?m planlar? olu?turmada önemli bir araç olarak hizmet vermektedir.

Yap?

ÇBYKÖ-KV2, Ya?am Kalitesi (YK) kavram?n? çok boyutlu bir yap? olarak ele al?r. Bu yap?, genellikle kanser hastalar?n?n deneyimledi?i a?a??daki temel alanlar? içermektedir:

Fiziksel Boyut: A?r?, enerji seviyesi, uyku düzeni, fiziksel semptomlar ve günlük aktiviteleri yerine getirme yetene?i.
Psikososyal Boyut: Duygusal s?k?nt?, depresyon, anksiyete, benlik sayg?s? ve ba?a ç?kma

ARABPSYCHOLOGY.COM

mekanizmalar?.
Sosyal/Ailevi Boyut: Aile deste?i, sosyal rollerin sürdürülmesi, arkada?l?k ili?kileri ve sosyal izolasyon alg?s?.
Manevi Boyut: Hayat?n anlam?, umut, inanç ve hastal???n manevi etkileri.

Bu çok boyutlu yakla??m, sadece hastal???n biyolojik etkilerine de?il, ayn? zamanda hastan?n bütüncül iyilik haline odaklanarak kapsaml? bir psikometrik de?erlendirme sa?lar.

Geçerlik

ÇBYKÖ-KV2'nin Türkçe versiyonunun geçerlik çal??malar?, P?nar (2004) taraf?ndan yay?mlanan makalede detayland?r?lm??t?r. Geçerlik, ölçe?in gerçekten ölçmeyi amaçlad??? yap?y? ne kadar do?ru ölçtü?ünü gösterir.

Uyarlama sürecinde genellikle içerik geçerli?i (uzman görü?leri ile kültürel ve dilsel uygunluk) ve yap? geçerli?i (faktör analizi ile ölçek boyutlar?n?n orijinal yap?y? koruyup korumad???) incelenmi?tir. Bu çal??malar, ölçe?in kanser hastalar?n?n ya?am kalitesi boyutlar?n? Türk popülasyonunda da geçerli bir ?ekilde temsil etti?ini göstermi?tir.

Güvenirlik

Türkçe ÇBYKÖ-KV2'nin güvenirlik analizleri, ölçe?in tutarl?l???n? ve kararl?l???n? ortaya koymay? amaçlam??t?r. Güvenirlik çal??malar? genellikle iç tutarl?l?k katsay?s? (Cronbach Alfa) ve test-tekrar test yöntemleri kullan?larak gerçekle?tirilir.

P?nar'?n çal??mas?, ölçe?in alt boyutlar?n?n ve toplam puan?n?n yüksek iç tutarl?l??a sahip oldu?unu göstermi?tir. Bu yüksek güvenirlik de?eri, ölçe?in ayn? bireylere farkl? zamanlarda uyguland???nda benzer sonuçlar verece?i ve ölçüm hatalar?n?n dü?ük olaca?? anlam?na gelir.

Faktör Analizi

Çok Boyutlu Ya?am Kalitesi Ölçe?i- Kanser Versiyonu 2'nin orijinal yap?s?, ya?am kalitesinin çe?itli boyutlar?n? temsil eden faktörlerden olu?ur. Türkçe uyarlama çal??mas?nda, ölçe?in yap? geçerli?ini test etmek için Do?rulay?c? Faktör Analizi (DFA) veya Aç?mlay?c? Faktör Analizi (AFA) kullan?lm??t?r.

Faktör analizi sonuçlar?, Türkçe formun, orijinal ölçekte tan?mlanan dört ana boyutu (Fiziksel, Psikososyal, Sosyal/Ailevi ve Manevi) ba?ar?l? bir ?ekilde yeniden üretti?ini do?rulam??t?r. Bu, ölçe?in kültürel adaptasyon sürecinin ba?ar?l? oldu?unu ve kanser hastalar?n?n ya?am kalitesini ölçerken yap?sal bütünlü?ünü korudu?unu gösterir.

ARABPSYCHOLOGY.COM

Enstrüman

Test Type: Uyarlama Ölçe?i (Adaptation)

Format: Çok maddeli öz bildirim ölçe?i (Self-report questionnaire). Genellikle Likert tipi bir derecelendirme sistemi kullan?l?r.

Language Available: Türkçe (Turkish), Orijinal formu ?ngilizce (English).

Population Group: Kanser hastalar? (Patients with Cancer).

Age Group: Yeti?kin (Adult) kanser hastalar?.

Population Details: Çal??man?n yap?ld??? popülasyon, Türkiye'deki çe?itli onkoloji kliniklerinde tedavi gören kanser hastalar?ndan olu?maktad?r.

Test Methodology: Klinik ara?t?rmalarda ve hem?irelik de?erlendirmelerinde kullan?lan, bireylerin kendi alg?lar?n? yans?tan psikometrik bir ölçektir.

Anahtar Kelimeler

Kanser Hastalar?, Ya?am Kalitesi Ölçümü, Psikometrik Özellikler, Onkoloji, Ya?am Kalitesi, Güvenirlik, Uyarlama

Yazarlar

Author ORCID Identifier: Belirtilmemi?tir.

Affiliation Email addresses: rukiyepinar@yahoo.com

Correspondence Address: Rukiye P?nar (?leti?im adresi makalede belirtilen üniversite veya kurumdur).

?zinler, Ücret ve Test Y?l?

Test Y?l? (Uyarlama): 2004

?zinler ve Ücret: Ölçe?in kullan?m? için orijinal geli?tiricilerin ve uyarlamay? yapan yazar Rukiye P?nar'?n izni gerekebilir. Ticari kullan?m ücretleri hakk?nda bilgi almak için sorumlu yazar ile ileti?ime geçilmesi önerilir.

Orijinal PDF doküman? a?a??daki ba?lant?dan indirilebilir:

ARABPSYCHOLOGY.COM

The original PDF can be downloaded here: reliability-and-validity-of-the-turkish-version-of-multidimensional-quality-of-life-scale-cancer.pdf

Kaynaklar

P?nar, R. (2004). Reliability and validity of the Turkish version of Multidimensional Quality of Life Scale - Cancer Version 2 in patients with cancer. *Cancer Nursing*, *27*(3), 252-257.
Orijinal Ölçek Geli?tiricileri (P?nar'?n referans verdi?i orijinal MQOLS-CV2 geli?tiricileri).

Çok Boyutlu Ya?am Kalitesi Ölçe?i- Kanser Versiyonu 2 Maddeleri

IMPORTANT: The following scale items must be preserved in their original language and must not be changed in any way.

Ölçek maddeleri kaynak içerikte sa?lanmam??t?r. Maddelerin tam listesi, yukar?da belirtilen Rukiye P?nar (2004) makalesinden veya sorumlu yazar ile ileti?ime geçilerek temin edilebilir.

ARABPSYCHOLOGY.COM